

9. (a) Find a and b in order that $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{a \sin 2x - b \sin x}{x^3} = 1$.

4

यदि $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{a \sin 2x - b \sin x}{x^3} = 1$ हय तबे a ओ b -एर मान निर्णय करो।

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{a \sin 2x - b \sin x}{x^3} = 1 \text{ भए } a \text{ अनि } b \text{ को मान निर्णय गर।}$$

- (b) Find the angle through which the axes must be turned so that the equation $lx - my + n = 0$ ($m \neq 0$) may be reduced to the form $ay + b = 0$.

2

$lx - my + n = 0$ ($m \neq 0$) समीकरण्टि घूर्णने द्वारा $ay + b = 0$ आकारे reduce करते हले प्रयोजनीय घूर्णन कोग एर मान निर्णय करो।

समिकरण $lx - my + n = 0$ ($m \neq 0$) लाई $ay + b = 0$ रूपमा परिणत गर्नलाई अक्षहरुलाई कति मात्रको कोणमा घुमाउँनु पठ्ठ, निकाल।

- (c) Show that the envelope of the circles whose centres lie on the rectangular hyperbola $xy = c^2$ and which pass through its centre is $(x^2 + y^2)^2 = 16c^2 xy$.

6

देखो ये $xy = c^2$ समपराबृत्तेर उपरिस्थित केन्द्रविशिष्ट बृत्तसमूह या उपरोक्त समपराबृत्तेर केन्द्रगामी, ताहार envelope-एर समीकरण $(x^2 + y^2)^2 = 16c^2 xy$ ।

Rectangular hyperbola $xy = c^2$ मा केन्द्रित अनि यसको केन्द्रबाट पार हुने वृत्तको परिस्पर्शकि $(x^2 + y^2)^2 = 16c^2 xy$ हो भनी प्रमाण गर।

- 10.(a) Prove that the spheres $S_1 = x^2 + y^2 + z^2 + 2u_1x + 2v_1y + 2w_1z + d_1 = 0$ cut the sphere $S_2 = x^2 + y^2 + z^2 + 2u_2x + 2v_2y + 2w_2z + d_2 = 0$ in a great circle if $2(u_1u_2 + v_1v_2 + w_1w_2) = 2r_2^2 + d_1 + d_2$, where r_2 is the radius of the sphere $S_2 = 0$.

6

यदि $S_1 = x^2 + y^2 + z^2 + 2u_1x + 2v_1y + 2w_1z + d_1 = 0$ गोलकटि
 $S_2 = x^2 + y^2 + z^2 + 2u_2x + 2v_2y + 2w_2z + d_2 = 0$ गोलकके एकटि गुरुबृत्ते (great circle) हेद करे तबे प्रमाण करो ये, $2(u_1u_2 + v_1v_2 + w_1w_2) = 2r_2^2 + d_1 + d_2$ येखाने r_2 हलो $S_2 = 0$ गोलकटिर व्यासार्ध।

गोलाकार $S_1 = x^2 + y^2 + z^2 + 2u_1x + 2v_1y + 2w_1z + d_1 = 0$ ले गोलाकार $S_2 = x^2 + y^2 + z^2 + 2u_2x + 2v_2y + 2w_2z + d_2 = 0$ लाई तूलो वृत्तमा काट्छ यदि $2(u_1u_2 + v_1v_2 + w_1w_2) = 2r_2^2 + d_1 + d_2$ हो भनी प्रमाण गर, r_2 गोलाकार $S_2 = 0$ को व्यासार्ध हो।

- (b) Find the length of the parabola $y^2 = 16x$ measured from vertex to an extremity of the latus rectum.

6

$y^2 = 16x$ अधिबृत्तिर शीर्षबिन्दु थेके नाभिलम्बेर प्रान्तबिन्दुर दैर्घ्य निर्णय करो।

परिवलय $y^2 = 16x$ लाई भर्टक्स देखी latus rectum को चरम सम्म नापिएको लम्बाई को मान निकाल।